

Ο Μητροπολίτης Κύκκου και Τηλλυρίας Νικηφόρος: ή χορήγηση υπό του Πατριάρχου Βαρθολομαίου καθεστῶτος Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας στή σχισματική κοινότητα τῶν Φιλαρέτου καί Ἐπιφανίου, ὄχι μόνο δέν ἐθεράπευσε τό ὑπάρχον σχίσμα στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Οὐκρανίας, ἀλλά, ἀντίθετα, τό ἔχει ἐμβαθύνει καί ἐπιδεινῶσει ἐπικίνδυνα

Δημοσιεύθηκε το υπόμνημα για την εκκλησιαστική κατάσταση στην Ουκρανία, το οποίο συνέταξε ο Μητροπολίτης Κύκκου και Τηλλυρίας Νικηφόρος προς την Ιερά Σύνοδο της Ορθοδόξου Εκκλησίας Κύπρου. Ακολουθεί το πλήρες κείμενο του υπομνήματος.

Μακαριώτατε,

Ἅγιοι Ἀδελφοί,

Ὅσον ἀφορᾶ στό πρόβλημα, τό ὁποῖο προέκυψε, ἔνεκα τῆς αὐτοκεφαλίας ἢ μή τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Οὐκρανίας, τό ὁποῖο ταλανίζει σήμερα τήν Οἰκουμενική Ὁρθοδοξία, θά ἤθελα μέ ταπείνωση καί μετριοφροσύνη νά ἐπισημάνω τά ἀκόλουθα:

Ἀπό τήν ἀρχή, ὅταν πρωτοεμφανίστηκε τό θέμα τῆς Αὐτοκεφαλίας τῆς Οὐκρανικῆς Ἐκκλησίας, ἤμουν ἀναφανδόν ὑπέρ τῆς Αὐτοκεφαλίας αὐτῆς. Ὑποστήριζα, μάλιστα, στίς διάφορες συζητήσεις, τίς ὁποῖες εἶχα ἐπί τοῦ θέματος τούτου μέ διάφορα πρόσωπα, ἐκκλησιαστικά καί μή, ὅτι σήμερα ἔχει ἐπικρατήσει οὐσιαστικά ἢ πρακτική κάθε Ὁρθόδοξη -ἀνεξάρτητη πολιτικά Χώρα- νά ἔχει καί τή δική της Αὐτοκέφαλη Ἐκκλησία.

Ἡ ἐπιθυμητή, ὅμως, Αὐτοκεφαλία τῆς Ὁρθοδόξου Οὐκρανικῆς Ἐκκλησίας πίστευα, ὅτι θά γινόταν, ὄχι πρόχειρα καί βεβιασμένα, ἀλλά μέ ἀργό καί πάρα πολύ προσεκτικό τρόπο καί σύμφωνα μέ τήν Ὁρθόδοξη Παράδοση, τούς ἱερούς Κανόνες καί, γενικά, κατά τό καθόλου Ἐκκλησιαστικό-Νομοκανονικό Δίκαιο τῆς Ἀγιωτάτης ἡμῶν Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Δυστυχῶς, στήν ὅλη διαδικασία ἀνακήρυξης καί ἀναγνώρισης τοῦ Αὐτοκεφάλου τῆς Ὁρθοδόξου Οὐκρανικῆς Ἐκκλησίας, ἀντί τῶν δημοκρατικῶν, Ὁρθοδόξων Συνοδικῶν Διαδικασιῶν, ἐπεκράτησαν νοοτροπίες καί ρυθμίσεις, ὄχι δημοκρατικές καί Συνοδικές, ἀλλά, λυποῦμε νά παρατηρήσω, αὐταρχικές καί ἐτσιθελικές.

Ἐνῶ ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικός Πατριάρχης Κωνσταντι-νουπόλεως κύριος κύριος Βαρθολομαῖος εἶχε ἀναγνωρίσει καί ἐπικυρώσει μέ Ἐπιστολή του τήν ἐπιβληθεῖσα, πρό εἰκοσαετίας, ἀπό τό Ὁρθόδοξο Πατριαρχεῖο Μόσχας ποινή τῆς καθαιρέσεως καί τοῦ ἀφορισμοῦ στούς ἀποσχισθέντες ἀπό τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Ρωσίας καί, κατ' ἐπέκταση, καί ἀπό τό Σῶμα τῆς Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, Μητροπολίτη Φιλάρετο καί τούς περί αὐτόν, καί ἐνῶ πρό τριετίας, κατά τό 2016, ὅπως τονίζει σέ δημόσια συνέντευξή του ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Μόσχας κύριος κύριος Κύριλλος, σέ σύναξη τῶν Ὁρθοδόξων Προκαθημένων, ὁ Κωνσταντινουπόλεως δεσμεύθηκε στόν ἴδιο, τόν Μακαριώτατο

Πατριάρχη Μόσχας, ότι δέν θά πράξει τούτο, δηλαδή θά αποφύγει νά χορηγήσει μονομερώς καθεστώς Αυτόκεφάλου Έκκλησίας στήν Ούκρανική Όρθόδοξη Έκκλησία, καί δή στους σχισματικούς, ὅπως ἀναιτιολόγητα προχώρησε στήν ἀνακήρυξη τῆς Αυτόκεφαλίας τῆς ἐν λόγω Έκκλησίας. Ἐπιπλέον, καί τούτο εἶναι πολύ λυπηρόν, ἔρχεται ὁ ἴδιος, ὕστερα καί ἀπό τήν παρέλευση εἰκοσαετίας, καί, παρά τή γραπτή θετική συγκατάθεσή του στίς ἐπιβληθεῖσες ποινές κατὰ τῶν ἐπταϊκῶν, καί προβαίνει σέ ἀποκατάσταση τῶν προαναφερθέντων καταδικασθέντων, ἀναιρώντας ἐν τῇ πράξει ἑαυτόν καί ἀποκαθιστώντας τούς καθαιρεθέντας καί ἀφορισθέντας ὑπό τῆς Όρθοδόξου Ρωσικῆς Έκκλησίας.

Ἡ τοιαύτη πράξη, κατὰ τήν ταπεινή μου γνώμη, κρίνεται ἀντικανονική, ἀφοῦ, σύμφωνα μέ τούς Ἱερούς Κανόνες, ἡ οἰαδήποτε ποινή, καί ἐπί τοῦ προκειμένου ἡ καθáίρεση καί ὁ ἀφορισμός τῶν ὡς ἄνω, αἴρεται ἀπό τό Σῶμα ἐκεῖνο, τό ὁποῖο καί τήν ἐπέβαλε, ὑπό τήν προϋπόθεση, βεβαίως, τῆς προηγούμενης ἔμπρακτης μετάνοιας τῶν καταδικασθέντων. Ὡς ἐκ τούτου, μόνο τό Όρθόδοξο Πατριαρχεῖο τῆς Μόσχας, τό ὁποῖο εἶχε ἐπιβάλει τήν καθáίρεση καί τόν ἀφορισμό, εἶχε τή νομοκανονική δικαιοδοσία νά ἀποκαταστήσει καί νά ἐπαναφέρει στους κόλπους τῆς Όρθοδόξου Έκκλησίας τούς πταίσαντας.

Ἀλλά καί ἕτερον, σοβαρότατο, κατὰ τήν ταπεινή ἄποψή μου, λάθος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου εἶναι καί ἡ περιφρονητική παραγνώριση τοῦ κυρίου Όνουφρίου, Μητροπολίτου τῆς μόνης κοινῶς ἀναγνωρισμένης Όρθοδόξου Έκκλησίας τῆς Ούκρανίας, ὅπως καί ἡ, ἀντ' αὐτοῦ, ἀναγνώριση, ὡς Μητροπολίτου Κιέβου καί πάσης Ούκρανίας, ἐνός μὴ κανονικῶς χειροτονηθέντος, τοῦ ἀχειροτόνητου Ἐπιφανίου, καί ἡ παράδοση σέ αὐτόν τοῦ Συνοδικοῦ Τόμου Αυτόκεφαλίας, κατὰ τή διάρκεια συλλειτουργίας μαζί του.

Μακαριώτατε καί Ἅγιοι Ἀδελφοί,

Συμπερασματικά, λυποῦμαι νά ὑπογραμμίσω, ὅτι ἡ χορήγηση ὑπό τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κυρίου κυρίου Βαρθολομαίου καθεστῶτος Αυτόκεφάλου Έκκλησίας στή σχισματική κοινότητα τῶν Φιλαρέτου καί Ἐπιφανίου, ὄχι μόνο δέν ἐθεράπευσε τό ὑπάρχον σχίσμα στήν Όρθόδοξη Έκκλησία τῆς Ούκρανίας, ἀλλά, ἀντίθετα, τό ἔχει ἐμβαθύνει καί ἐπιδεινώσει ἐπικίνδυνα, ἀφοῦ σήμερα, μετά τή χορήγηση τοῦ Συνοδικοῦ Τόμου Αυτόκεφαλίας, ἔχομε τό τραγικό φαινόμενο στήν Ούκρανία νά λειτουργεῖ μία κανονική Όρθόδοξη Έκκλησία, ὑπό τόν Μητροπολίτη κύριο Όνούφριο, καί μία σχισματική, ὑπό τούς καθηρημένους Φιλάρετο καί Ἐπιφάνιο, μέ ὁρατό, δυστυχῶς, τόν κίνδυνο, ἡ ἀπό τριετίας πολεμική ἀντιπαράθεση τοῦ ὁμοδόξου Ούκρανικοῦ λαοῦ νά μετεξελισσεται σέ θρησκευτική ἀντιπαράθεση, καί μέ ἀκόμη μεγαλύτερο τόν κίνδυνο, τό μὴ θεραπευθέν Ούκρανικό ἐκκλησιαστικό σχίσμα νά διαπεράσει, ὅπως τονίσθηκε ἀπό πολλούς, ὅλο τό Σῶμα τῆς Οἰκουμενικῆς Όρθοδοξίας, μέ ὅ,τι τούτο, τραγικά, συνεπάγεται.

Κατόπιν ὅλων τῶν προαναφερθέντων, ἔχω τήν πεποίθηση, ὅτι δέν μπορούμε, ὡς Ἱερά Σύνοδος τῆς Έκκλησίας τῆς Κύπρου νά ἀναγνωρίσομε τόν μὴ ἔχοντα κανονική χειροτονία σχισματικό Ἐπιφάνιο, ὡς τόν κανονικό Μητροπολίτη Κιέβου καί πάσης Ούκρανίας. Πολύ δέ περισσότερο εἶναι νομοκανονικά ἀνεπίτρεπτο νά ἔχομε Εὐχαριστιακή Κοινωνία μέ σχισματικούς καί δή ἀχειροτονήτους.

Ἔτσι, ταπεινή μου εἰσήγηση εἶναι:

α) Ἡ ἡμετέρα Ἱερά Σύνοδος νά αποφύγει νά πάρει θέση εἴτε ὑπέρ τοῦ ἐνός Πατριαρχείου εἴτε ὑπέρ τοῦ ἄλλου. Οὔτε, δηλαδή, ὑπέρ τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως οὔτε ὑπέρ τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας, καί τούτο, γιά νά μὴν ἀκυρώσομε τυχόν διαμεσολαβητική προσπάθεια τῆς Έκκλησίας τῆς Κύπρου πρὸς ἐξεύρεση κανονικῆς λύσεως.

Ἐπί πλέον, συνέχομαι ἀπό τόν φόβο, (καί τοῦτο εἶναι τό χειρότερο), μή τυχόν, οἱ μέν σλαβόφωνες Ὀρθόδοξες Ἐκκλησίες ταχθοῦν μέ τό μέρος τοῦ Ὀρθοδόξου Πατριαρχείου Μόσχας, οἱ δέ ἐλληνόφωνες μέ τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο, γιατί τότε τό ἀπευκταῖο σχίσμα θά διαιωνισθεῖ, πρὸς ἄκραν ἱκανοποίηση τῶν ἐχθρῶν τῆς Οἰκουμενικῆς Ὀρθοδοξίας.

β) Νά υἱοθετηθεῖ καί ἀπό τή δική μας Ἱερά Σύνοδο αὐτό, τό ὁποῖο πρότεινε σέ δηλώσεις του ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἀντιοχείας κύριος Ἰωάννης, ἡ σύγκληση, δηλαδή, τό συντομώτερο δυνατό Παναρθόξου Συνόδου, -(καί ἐμεῖς λέμε ὅτι, ἂν αὐτό εἶναι δύσκολο, ἕως ἀδύνατο)-, τότε νά συγκληθεῖ σύναξη τῶν Ὀρθοδόξων Προκαθημένων, γιά νά συζητηθεῖ ἡ ὅλη κατάσταση στήν Οὐκρανία καί νά βρεθεῖ μία νομοκανονική λύση στό ὅλο πρόβλημα, μία λύση, δηλαδή, σύμφωνη μέ τούς Ἱερούς Κανόνες καί τήν παράδοση τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

γ) Πιστεύω, ὅτι ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Κύπρου, ἡ ὁποία ἔλκει τό Αὐτοκέφαλό της ἀπό τήν Γ΄ ἐν Ἐφέσῳ Οἰκουμενική Σύνοδο καί εἶναι περιβεβλημένη μέ τό κῦρος καί τόν φωτιστό φάρος τῆς Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, ὀφείλει καί μπορεῖ νά παίξει ἕνα πρωταρχικό συμβιβαστικό ρόλο πρὸς ὑλοποίηση τῶν ἀνωτέρω εἰσηγήσεων καί ἐπίλυση τοῦ ὅλου προβλήματος.

Ἄς προσευχηθοῦμε ὅλοι, Μακαριώτατε καί Ἅγιοι Ἀδελφοί, νά μᾶς ἐπισκιάσει ἡ χάρις τοῦ Παναγίου Πνεύματος, τό ὁποῖο συγκροτεῖ τόν ὅλο θεσμό τῆς Ἐκκλησίας, ὥστε νά ταπεινοφρονοῦμε ὅλοι οἱ Ἐπίσκοποι τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καί νά ὀρθοφρονοῦμε πρὸς δόξαν αἰώνια τοῦ Δομήτορος αὐτῆς Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.